

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA**

Zagreb, studeni 2012. g.

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA**

Članak 1.

U Zakonu o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10.) u članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

„U upravnim sporovima pred upravnim sudovima odlučuje sudac pojedinac.“

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 2.

U članku 30. iza točke 6. dodaje se točka 7. koja glasi:

„7. da je tužba podnesena u stvari koja ne može biti predmet upravnog spora.“.

Članak 3.

U članku 36. u točki 4. riječ: „materijalnog“ briše se.

U članku 36. iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. ako se stranke o tome izrijekom suglase, a sud utvrdi da nije potrebno izvoditi nove dokaze.“.

Članak 4.

U članku 37. stavku 1. riječi: „predsjednik vijeća ili,“ brišu se.

U stavku 2. riječi: „Predsjednik vijeća ili sudac“ zamjenjuju se riječju: „Sudac“.

Članak 5.

U članku 39. stavku 1., 2. i 4. riječi: „Predsjednik vijeća ili sudac“ zamjenjuju se riječju: „Sudac“.

U stavku 5. iza riječi: „zaključuje“ stavlja se točka, a riječi: „a vijeće povlači na vijećanje i glasovanje.“ brišu se.

Članak 6.

U članku 41. stavak 3. mijenja se i glasi:

„U slučaju povlačenja tužbe spor se obustavlja.“.

Članak 7.

U članku 46. stavku 1. riječi „i odlučiti o troškovima spora“ brišu se, a točka 1. mijenja se i glasi:

„1. kad tužitelj umre ili prestane postojati, a spor se s obzirom na narav upravne stvari ne može nastaviti,“.

Iza točke 2. dodaje se točka 3. koja glasi:

„3. kada se iz cjelokupnog stanja spora može zaključiti da je tužitelj odustao od tužbenog zahtjeva.“.

Članak 8.

U članku 53. stavku 1. riječi: „zapisnika o vijećanju i glasovanju i drugih“ brišu se.

U stavku 3. riječi: „predsjednik vijeća, odnosno“ brišu se.

Članak 9.

U članku 54. stavku 1. riječi: „Predsjednik vijeća ili sudac“ zamjenjuju se riječju: „Sudac“.

Članak 10.

Naslov iznad članka 56. „Donošenje presude“ i članak 56. brišu se.

Članak 11.

U članku 60. stavku 2. točki 3. riječi: „predsjednika i članova sudskog vijeća, odnosno“ brišu se.

U stavku 6. riječi: „predsjednik vijeća, odnosno“ brišu se.

Članak 12.

U članku 61. stavku 2. riječi: „predsjednik vijeća, odnosno“ brišu se.

U stavku 3. riječi: „Predsjednik vijeća, odnosno sudac“ zamjenjuju se riječju: „Sudac“.

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 13.

U članku 63. stavku 1. točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: „odnosno danom donošenja, ako žalba nije dopuštena.“.

Članak 14.

U članku 65. stavku 2. riječi: „predsjednik vijeća, odnosno“ brišu se.

Članak 15.

Članak 75. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Na sadržaj presude Visokog upravnog suda odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o sadržaju presude, s time da uvod presude sadržava ime i prezime predsjednika i članova sudskog vijeća.“.

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„Vijeće donosi presudu većinom glasova.

O vijećanju i glasovanju vodi se poseban zapisnik koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 4. i 5.

Članak 16.

U članku 78. u stavku 1. i 2. riječi: „sudske odluke“ zamjenjuju se riječju: „presude“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Sud protiv čije presude je podnesen zahtjev iz stavka 2. ovoga članka i javnopravno tijelo kao tuženik dužni su bez odlaganja dostaviti Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, na njegov zahtjev, sve spise predmeta.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 17.

Članak 79. mijenja se i glasi:

„U upravnim sporovima svaka stranka podmiruje svoje troškove.“.

Članak 18.

Upravni sporovi pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama ovoga Zakona, osim kada je ovim Zakonom drugačije određeno.

U upravnim sporovima u kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona postupalo vijeće, kao sudac pojedinac nastavlja postupati sudac koji je kao izvjestitelj naveden u odgovarajućem upisniku upravnog suda.

Članak 19.

Odredba članka 18. ovoga Zakona ne primjenjuje se na upravne sporove u kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona zaključena rasprava.

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima ujednačava se zakonodavni sustav. Predlaže se da u upravnim sporovima pred upravnim sudovima prvoga stupnja odluke donose suci pojedinci.

Naime, u parničnom postupku sudovi sude na temelju Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 148/11. – pročišćeni tekst) i, u pravilu, odlučuju suci pojedinci, bez obzira na vrijednost predmeta spora i na složenost materije o kojoj se odlučuje.

I u kaznenom postupku za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina sudi sudac općinskog suda kao sudac pojedinac, osim za kaznena djela iz Kaznenog zakona taksativno navedena u članku 19.b stavak 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 121/11.

– pročišćeni tekst) te u predmetima za kaznena djela za koja je sastav suda propisan posebnim zakonom.

Dapače, stavkom 3. članka 19.b Zakona o kaznenom postupku propisano je da se u predmetima iz nadležnosti vijeća općinskog suda stranke mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim ako sastav vijeća nije propisan zakonom.

U tom kontekstu se ukazuje neutemeljenom odredba prema kojoj bi upravni sudovi koji, u prvom stupnju, sude na temelju Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ broj: 20/10.), u pravilu, donosili odluke u vijeću od tri suca.

Drugim riječima, s obzirom na potrebu da zakonodavni sustav bude ujednačen nameće se zaključak da bi i u upravnim sporovima pred upravnim sudovima prvog stupnja odluke trebali donositi suci pojedinci, bez obzira na to kakva je složenost i/ili vrijednost predmeta spora, tim više što je kao drugostupanjski sud ustrojen Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima povećat će se učinkovitost upravnih sudova prvog stupnja.

U pripremi Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima pribavljeni su podaci o rješavanju upravnih sporova pred upravnim sudovima prvog stupnja i Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Tijekom prvih devet mjeseci 2012. godine pred upravnim sudovima prvoga stupnja pokrenuto je ukupno 8200 upravnih sporova (pred Upravnim sudom u Osijeku 1062, Upravnim sudom u Rijeci 1356, Upravnim sudom u Splitu 2019 i Upravnim sudom u Zagrebu 3763).

Odluka je donijeta u 2472 upravna spora to jest u 30% upravnih sporova (Upravni sud u Osijeku 411 – 38,7%, Upravni sud Rijeci 301 – 22,2%, Upravni sud u Splitu 225 – 11,14% i Upravni sud u Zagrebu 1535 – 40,79%). Od ukupno riješena 2472 upravna spora žalbe su Visokom upravno sudu Republike Hrvatske podnesene protiv 176 presuda – 3,07%.

Od ukupno 2472 upravna spora tužbeni zahtjev riješen je presudom u 1192 upravna spora (48,20%), a rješenjem u 1280 upravna spora (51,80%), od toga Upravni sud u Osijeku riješio je presudom 297 sporova (72,26%), a rješenjem 114 sporova (27,74%), Upravni sud u Rijeci riješio je presudom 155 sporova (51,49%), a rješenjem 146 sporova (48,51%), Upravni sud u Splitu riješio je presudom 167 sporova (74,22%), a rješenjem 58 sporova (25,78%) i Upravni sud u Zagrebu riješio je presudom 573 spora (37,33%), a rješenjem 962 sporova (62,67%).

Broj riješenih upravnih sporova treba sagledavati imajući u vidu i broj sudaca i sudskih savjetnika na pojedinom upravnom sudu (Upravni sud u Osijeku 4 suca i 1 sudski savjetnik, Upravni sud u Rijeci 3 suca i 1 sudski savjetnik, Upravni sud u Splitu 3 suca i 1 sudski savjetnik i Upravni sud u Zagrebu 13 sudaca i 2 sudska savjetnika).

Tako proizlazi da su u prvih devet mjeseci 2012. godine 23 suca prvostupanjskih upravnih sudova donijela odluku u 2472 spora odnosno 107,47 odluka jedan sudac (sudac Upravnog suda u Osijeku 102,75 odluka, sudac Upravnog suda u Rijeci

100,33 odluka, sudac Upravnog suda u Splitu 75 odluka i sudac Upravnog suda u Zagrebu 118,07 odluka).

Od ukupno riješenih upravnih sporova (2472) u 95 upravnih sporova – 3,84% odluku je donio sudac pojedinac, a u ostalim slučajevima (2377) sudilo je vijeće.

Niti u jednom slučaju nije primijenjena odredba članka 48. Zakona o upravnim sporovima, to jest nije primijenjen institut oglednog spora.

Analiza naprijed danih podataka upućuje na zaključak da je opravdan prijedlog da u upravnim sporovima pred upravnim sudovima prvoga stupnja odluke donose suci pojedinci.

Primjena Zakona o upravnim sporovima, u prvih devet mjeseci 2012. godine, ukazala je na potrebu drugačijeg reguliranja odredbi o troškovima upravnog spora. Slijedom toga predložena je izmjena odredbe članka 79. Zakona o upravnim sporovima na način da svaka stranka podmiruje svoje troškove.

Ujedno, ukazala se potreba da se poboljša izričaj pojedinih odredbi Zakona o upravnim sporovima kako bi se mogla preciznije izraziti namjera zakonodavca koja se tim odredbama želi postići pa su predložene izmjene članaka 30., 41., 46., 63., 75. i 78. Zakona o upravnim sporovima.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Prema dosadašnjem zakonskom rješenju, u upravnim sudovima odlučuje se u vijeću od tri suca (pravilo) dok je u određenim slučajevima iz stavka 2. članka 14. bilo propisano da odlučuje sudac pojedinac (iznimka). Predloženim izmjenama i dopunama propisuje se da uvijek u sporovima pred upravnim sudovima prvog stupnja odlučuje sudac pojedinac, dok i dalje Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučuje u vijeću od tri suca, odnosno u vijeću od pet sudaca (o zakonitosti općih akata).

Uz članak 2.

Odredbom članka 30. Zakona o upravnim sporovima taksativno su navedeni slučajevi u kojima će sud rješenjem odbaciti tužbu, kada ne postoje pretpostavke za vođenje upravnog spora. Kako navedenim člankom nije bila predviđena mogućnost odbacivanja tužbe u slučaju kada je tužba podnesena u stvari koja ne može biti predmet upravnog spora, to je odredba članka 30. dopunjena točkom 7.

Uz članak 3.

Predloženom izmjenom u točki 4. članka 36. ostavlja se mogućnost odlučivanja bez rasprave uvijek kada je sporna samo primjena prava (materijalnog i/ili procesnog), a

odlučne činjenice su nesporne. Ovo iz razloga što u praksi postoje predmeti u kojima je sporna samo primjena procesnog prava (najčešće odredbi Zakona o općem upravnom postupku), a sudovi su dužni zakazati raspravu.

U istom članku dodana je točka 5. kojom se omogućava rješavanje spora bez rasprave kada se o tome suglase sve stranke u sporu, a sud utvrdi da nije potrebno izvoditi nove dokaze. Predloženim se skraćuje trajanje upravnog spora, kao i smanjuju troškovi spora.

Uz članak 4., 5., 8., 9., 10., 11., 12. i 14.

Budući da je predloženim izmjenama i dopunama propisano da uvijek u upravnim sporovima pred upravnim sudovima prvog stupnja odlučuje sudac pojedinac, odredbama članka 4., 5., 8., 9., 10., 11., 12. i 14. izvršene su odgovarajuće izmjene u Drugom dijelu „PRVOSTUPANJSKI UPRAVNI SPOR“ i to u člancima 37., 39., 53., 54., 56., 60., 61. i 65. Zakona o upravnim sporovima.

Uz članak 6.

Predloženi izričaj članka 41. stavka 3. precizniji je i lingvistički primjereniji od dosadašnjeg izričaja.

Uz članak 7.

Predloženom izmjenom članka 46. stavka 1. točke 1. i dodavanjem nove točke 3. poboljšana je izričaj ove odredbe kojom se sada slijedi zakonski izričaj članka 39. stavka 1. i članka 46. stavak 3. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09.).

Uz članak 13.

U primjeni Zakona o upravnim sporovima uočeno je da odredba članka 63. stavak 1. nema u vidu sve slučajeve pravomoćnosti prvostupanjske presude – to jest situaciju kada žalba na prvostupanjsku presudu nije dopuštena (a što je u najvećem broju slučajeva) pa se predloženom izmjenom uklanja i taj nedostatak.

Uz članak 15.

Predloženom izmjenom izvršeno je usklađenje s obzirom na izmjenu odredbe članka 60. Zakona o upravnim sporovima koja se odnosi na sadržaj presude te je s obzirom na brisanje članka 56. iz Glave V. SUDSKE ODLUKE sadržaj odredbe toga članka unesen u ovu odredbu, koja se u cijelosti odnosi na drugostupanjsku presudu.

Uz članak 16.

U članku 78. Zakona o upravnim sporovima nedosljedno se koriste pojmovi „odluka“ i „presuda“. Radi preciznijeg i primjerenijeg izričaja ovom odredbom se ujednačava izričaj, s obzirom da je predmet izvanrednog pravnog lijeka (izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude) uvijek presuda, a ne rješenje, budući da se odluka koja se izvanredno preispituje odnosi na meritum upravnog spora, a ne na postupovna pitanja.

Jednako tako, dodan je i novi stavak 4. kojim se izričito propisuje obveza suda protiv čije presude je podnesen zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude i javnopravnog tijela kao tuženika za dostavljanje Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, na njegov zahtjev, svih spisa predmeta.

Uz članak 17. u vezi s člankom 7. i 12.

U dosadašnjoj primjeni Zakona o upravnim sporovima ukazala se potreba preispitivanja odredbe o troškovima postupka.

Uočeno je da je ova odredba nekritički projicirana u ovaj Zakona po uzoru na rješenja iz Zakona o parničnom postupku, a čija se rješenja (što pokazuje iskustvo) ne mogu u cijelosti primjenjivati u institutima upravnog spora.

Stoga se, predloženom izmjenom propisuje da svaka stranka podmiruje svoje troškove.

Naime, odredbama o mjesnoj nadležnosti nastojalo se upravno sudovanje maksimalno približiti građanima i drugim strankama tako da je za rješavanje u upravnom sporu mjesno nadležan upravni sud na području kojeg tužitelj ima prebivalište ili sjedište, čime su se u velikoj mjeri sudovi učinili dostupni građanima, smanjili putni i drugi troškovi te vrijeme potrebno strankama pri dolasku na sud radi održavanja rasprava.

Slijedom predložene izmjene članka 79. Zakona o upravnim sporovima i drugačijeg reguliranja instituta troškova upravnog spora izvršene su odgovarajuće intervencije u članku 46. i 61. Zakona o upravnim sporovima.

Uz članak 18. i 19.

Kako je predloženim izmjenama i dopunama propisano da uvijek u upravnim sporovima pred upravnim sudovima prvog stupnja odlučuje sudac pojedinac, a s obzirom da se Zakon o upravnim sporovima primjenjuje od 1. siječnja 2012. godine i u tijeku su sporovi započeti po sadašnjim odredbama toga Zakona, predloženim odredbama propisan je način dovršetka započelih upravnih sporova.

Uz članak 20.

Ovom odredbom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Hrvatskom saboru nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima na sjednici održanoj 15. lipnja 2012. godine, donesen je sljedeći zaključak:

- „1. Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima.
2. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućuju se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.“

Predlagatelj je izmijenio numeraciju članaka Konačnog prijedloga zakona te uvažio prijedloge za izmjenu članka 36., 46., 63. i 79. Zakona o upravnim sporovima.

Naime, ukazalo se svrsishodnim omogućiti da se bez provođenja rasprave može odlučiti uvijek kada je sporna samo primjena prava (materijalnog i/ili procesnog), a odlučne činjenice su nesporne, a ne kako je to do sada bilo propisano samo ako tužitelj osporava primjenu materijalnog prava (članak 36.). Ovo iz razloga što u praksi postoje predmeti u kojima je sporna samo primjena procesnog prava (najčešće odredbi Zakona o općem upravnom postupku), a sudovi su bili dužni i u tim slučajevima zakazivati raspravu.

Jednako tako, dodanom točkom 5. u članku 36. omogućava se rješavanje spora bez rasprave kada se o tome suglase sve stranke u sporu, a sud utvrdi da nije potrebno izvoditi nove dokaze.

Predložena odredba će, također, imati za posljedicu skraćivanje trajanja upravnog spora, kao i smanjenje troškova spora.

Radi dosljednosti u postupanju poboljšana je izričaj članka 46. na način da je dodana nova točka 3. prema kojoj se postupak može obustaviti kada se iz cjelokupnog stanja spora može zaključiti da je tužitelj odustao od tužbenog zahtjeva, čime se slijedi izričaj odredbe članka 46. stavak 3. Zakona o općem upravnom postupku.

Budući da protiv najvećeg broja prvostupanjskih presuda nije dopuštena žalba, radi otklanja nedorečenosti odredbe članka 63. stavak 1., izrijekom je propisano da prvostupanjska presuda protiv koje nije dopuštena žalba postaje pravomoćna danom donošenja.

Jednako tako, ukazalo se potrebnim na drugačiji način regulirati institut troškova upravnog spora, i to na način da svaka stranka podmiruje svoje troškove.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je bio na prvom čitanju u Hrvatskom saboru nisu iznijete primjedbe ni prijedlozi pojedinih saborskih dobroa, klubova zastupnika niti pojedinih saborskih zastupnika.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 14.

(1) Upravni sud odlučuje u vijeću od tri suca, osim u slučajevima propisanim stavkom 2. ovoga članka.

(2) U upravnom sudu sudac pojedinac odlučuje:

1. o tužbama protiv pojedinačne odluke javnopravnog tijela donesene neposrednim rješavanjem u upravnom postupku, osim kad je upravna stvar zbog javnog interesa neposredno riješena jer je to bilo nužno za poduzimanje hitnih mjera radi zaštite života i zdravlja ljudi ili imovine veće vrijednosti,

2. o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu,

3. o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela.

(3) Visoki upravni sud odlučuje u vijeću od tri suca, osim o zakonitosti općih akata kada odlučuje u vijeću od pet sudaca.

Članak 30.

Sud će rješenjem odbaciti tužbu, jer ne postoje pretpostavke za vođenje spora, ako utvrdi:

1. da je tužba podnesena nepravodobno ili prijevremeno,

2. da se pojedinačnom odlukom, postupanjem ili upravnim ugovorom ne dira u pravo ili pravni interes tužitelja,

3. da protiv pojedinačne odluke, postupanja ili upravnog ugovora nije iskorišten redovit pravni lijek,

4. da je sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora,

5. da već postoji pravomoćna odluka donesena u upravnom sporu u istoj stvari,

6. da je tužba podnesena protiv postupovne odluke, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Članak 36.

Sud može presudom riješiti spor bez rasprave:

1. ako je tuženik priznao tužbeni zahtjev u cijelosti,

2. u predmetu u kojem se rješava na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu,

3. ako utvrdi da pojedinačna odluka, postupanje ili upravni ugovor sadržava nedostatke koji sprječavaju ocjenu njihove zakonitosti,

4. ako tužitelj osporava samo primjenu materijalnog prava, činjenice su nesporne, a stranke u tužbi ili u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave.

Članak 37.

(1) Ročište za raspravu zakazuje predsjednik vijeća ili sudac pojedinac.

(2) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac na ročište poziva stranke te svjedoke i vještake.

(3) U pozivu će se navesti da se presuda može donijeti i bez nazočnosti stranke u raspravi. Strankama se poziv mora uručiti najkasnije osam dana prije održavanja ročišta na koje su pozvane.

Članak 39.

(1) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac otvara raspravu i objavljuje predmet raspravljanja.

(2) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac utvrđuje jesu li došle sve pozvane osobe, a ako nisu, provjerava jesu li uredno pozvane i jesu li opravdale svoj izostanak.

(3) Ako stranka ili drugi sudionik spora bez opravdanog razloga ne dođu na ročište, rasprava se može održati i bez njihove prisutnosti.

(4) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac rukovodi raspravom.

(5) Kada sud ocijeni da je o predmetu raspravljeno dovoljno da se može donijeti presuda, rasprava se zaključuje, a vijeće povlači na vijećanje i glasovanje. Rasprava se može ponovo otvoriti ako je to potrebno radi razjašnjenja pojedinih važnih pitanja.

(6) O raspravi se vodi zapisnik.

Članak 41.

(1) Tužitelj može povući tužbu sve do zaključenja rasprave, a kad se rasprava ne vodi, do donošenja odluke suda. Povlačenje tužbe ne može se opozvati.

(2) Ako tužitelj u roku koji mu je za to određen ne postupi po zahtjevu suda, pri čemu je poučen o pravnim posljedicama propuštanja, tužba se smatra povučenom.

(3) Pri povlačenju tužbe sud će obustaviti spor.

Članak 46.

(1) Sud će rješenjem obustaviti spor i odlučiti o troškovima spora:

1. kad tužitelj umre ili prestane postojati u sporu o pravima koja ne prelaze na njegove nasljednike, odnosno pravne sljednike,

2. kad nastupe razlozi propisani člankom 41. stavkom 1. i 2., člankom 43. stavkom 1., člankom 68. stavkom 2. ili člankom 88. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o obustavi spora sud će dostaviti svim strankama u sporu te nasljednicima odnosno pravnim sljednicima tužitelja koji je umro ili prestao postojati, nakon što oni budu utvrđeni.

(3) Sud će nasljednicima umrlog tužitelja, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojemu će dostaviti rješenje o obustavi spora, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao dulje trajati.

(4) Kad je pravna osoba prestala postojati, sud će rješenje o obustavi spora dostaviti drugim strankama i pravnom sljedniku tužitelja nakon što on bude utvrđen.

(5) Protiv rješenja o obustavi spora stranka može podnijeti žalbu. Dok se postupak po žalbi o obustavi spora ne završi, na rokove za poduzimanje radnji te na prava stranaka na odgovarajući način primijenit će se pravila o prekidu spora.

Članak 53.

(1) Stranke imaju pravo obavijestiti se o tijeku spora i razgledati spis te o svom trošku umnožiti akte iz spisa, osim zapisnika o vijećanju i glasovanju i drugih akata koji su označeni određenim stupnjem tajnosti. Nacrti sudskih odluka i pripremni tekstovi izrađeni tijekom rada na predmetu nisu sastavni dio spisa.

(2) Pristup dijelovima spisa predmeta može se uskratiti ako je to nužno radi zaštite javnog interesa, interesa jedne od stranaka ili interesa trećih osoba.

(3) Razgledavanje spisa predmeta odobrava predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac.

(4) Pristup elektroničkom spisu može se odobriti i elektroničkim putem.

Članak 54.

(1) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac brine se o održavanju reda tijekom spora.

(2) Osobi koja sudjeluje u sporu te u podnesku ili na raspravi vrijeđa sud, stranku ili drugog sudionika spora, ometa rad suda ili ne postupa po uputama suda za održavanje reda, sud može izreći, opomenu, novčanu kaznu ili udaljenje s rasprave prema pravilima kojima su uređene zaštita suda, stranaka i drugih sudionika od uvredljivih podnesaka i održavanje reda na glavnoj raspravi u parničnom postupku.

Članak 56.

(1) Vijeće donosi presudu većinom glasova.

(2) O vijećanju i glasovanju vodi se poseban zapisnik koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Članak 60.

(1) Presuda mora sadržavati uvod, izreku, obrazloženje i uputu o pravnom lijeku.

(2) Uvod sadržava:

1. naznaku da se odluka izriče u ime Republike Hrvatske,

2. naziv suda,

3. ime i prezime predsjednika i članova sudskog vijeća, odnosno suca pojedinca i zapisničara,

4. ime i prezime ili naziv te adresu stranaka i osoba ovlaštenih za zastupanje,

5. kratku oznaku predmeta spora,

6. datum odluke.

(3) Izreka sadržava odluku suda.

(4) U obrazloženju sud izlaže zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile, koje je činjenice sud utvrđivao, zašto i kada ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koje je dokaze izvodio i kako ih je ocijenio. Sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući u sporu i izjasniti se o prijedlozima i prigovorima stranaka o kojima nije iznio razloge tijekom spora.

(5) Uputom o pravnom lijeku stranka se obavješćuje može li protiv presude podnijeti žalbu, kojem sudu, u kojem roku i na koji način.

(6) Izvornik presude potpisuje predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac.

Članak 61.

(1) Presuda se objavljuje na ročištu na kojem je rasprava zaključena.

(2) Presudu objavljuje predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac.

(3) Predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac javno će pročitati izreku i ukratko obrazložiti presudu.

(4) Pri objavi presude sud može obavijestiti stranke da će o troškovima odlučiti naknadno.

(5) Ako zbog složenosti predmeta spora sud ne može odlučiti odmah nakon zaključenja rasprave, objava presude može se odgoditi najviše osam dana od dana zaključenja rasprave. Datum objave presude odredit će se odmah.

Članak 63.

(1) Prvostupanjska presuda postaje pravomoćna protekom roka za žalbu, ako žalba nije podnesena.

(2) Drugostupanjska presuda postaje pravomoćna danom donošenja.

Članak 65.

(1) O postupovnim pitanjima sud odlučuje rješenjem.

(2) Rješenja koja se donose na raspravi objavljuje predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac.

(3) Rješenje objavljeno na raspravi prema strankama ima učinak od trenutka objave. Rješenje doneseno izvan rasprave sud će strankama dostaviti pisanim ili elektroničkim putem. Rješenje u pisanom ili elektroničkom obliku prema strankama ima učinak od trenutka uredne dostave.

(4) Pisani otpravak rješenja sadržava uvod i izreku. Rješenje mora biti obrazloženo ako se njime odbija prijedlog stranke ili ako se njime rješava o suprotnim prijedlozima stranaka, a može biti obrazloženo kad sud to smatra potrebnim. Ako je protiv rješenja dopuštena žalba, pisani otpravak rješenja mora sadržavati i uputu o pravnom lijeku.

Članak 75.

(1) Na sadržaj presude Visokog upravnog suda odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o sadržaju presude.

(2) U obrazloženju presude Visoki upravni sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja te navesti razloge koje je uzeo u obzir pri donošenju odluke.

(3) Visoki upravni sud presudu dostavlja strankama.

Članak 78.

(1) Stranke u upravnom sporu mogu zbog povrede zakona predložiti Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne sudske odluke upravnog suda ili Visokog upravnog suda.

(2) Zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne sudske odluke može podnijeti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana dostave pravomoćne sudske presude strankama. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ovaj zahtjev može podnijeti i po službenoj dužnosti.

(3) O zahtjevu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću koje čini pet sudaca.

(4) Ako Vrhovni sud Republike Hrvatske usvoji zahtjev, može ukinuti presudu i vratiti predmet na ponovno rješavanje ili preinačiti presudu.

Članak 79.

(1) Troškove spora čine izdaci učinjeni u tijeku ili u povodu spora. Troškovi spora obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba koje imaju pravo na zakonom propisanu naknadu.

(2) Svaka stranka prethodno sama podmiruje troškove koje je prouzročila svojim radnjama, osim ako zakonom nije drukčije propisano. Troškovi proizašli iz poduzimanja radnji po službenoj dužnosti suda predujmaju se iz sredstava suda.

(3) Stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano. Ako stranka djelomično uspije u sporu, sud može, s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da se troškovi raspodijele razmjerno uspjehu u sporu.

(4) Stranka koja je povukla tužbu, žalbu ili drugi prijedlog koji je prouzročio troškove drugim strankama snosi troškove i tim strankama.

(5) Pri odlučivanju koji će se troškovi stranci nadoknaditi sud će uzeti u obzir samo troškove koji su bili potrebni radi vođenja spora.